

VIII. Lijst van de stukken, bescheiden of gegevens die bewaard moeten worden door de verzekeringsinstellingen overeenkomstig de termijnen of voorwaarden, voorgeschreven door de wet van 14 juli 1994 betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, en de uitvoeringsbesluiten, in toepassing van artikel 329*bis* van het koninklijk besluit van 3 juli 1996.

Deze omzendbrief annuleert en vervangt de omzendbrief V.I. nr. 2005/299¹ van 29 september 2005.

Artikel 329*bis* van het koninklijk besluit van 3 juli 1996 bepaalt dat, na advies van de technische commissie, de dienst voor administratieve controle, de lijst van de stukken, bescheiden of gegevens bepaalt die moeten bewaard worden door de verzekeringsinstellingen, overeenkomstig de termijnen of voorwaarden, voorgeschreven door de bedoelde gecoördineerde wet en de uitvoeringsbesluiten.

1) Lijst van de te bewaren stukken, bescheiden of gegevens:

Als enige bijlage² van huidige omzendbrief volgt de lijst, per onderwerp, van de stukken, bescheiden of gegevens die moeten bewaard worden door de verzekeringsinstellingen.

2) Verantwoordelijkheid:

De verzekeringsinstelling is verantwoordelijk voor de stukken, bescheiden of gegevens die ze zelf moet bewaren, of die bewaard moeten worden door de vertegenwoordigde mutualistische federaties.

3) Bewaartermijnen:

a) Principe:

De lijst in bijlage herneemt de specifieke bewaartermijnen voor elk type stuk, document of gegeven, ongeacht het bewaarformaat (papier of elektronisch).

1. Niet gepubliceerd in het I.B.

2. Hier niet gepubliceerd.

De bewaartermijnen van de stukken worden bepaald op basis van hun finaliteiten en de specifieke wettelijke bepalingen die erop van toepassing zijn.

b) Startpunt van de bewaartermijn:

De begindatum van de bewaartermijnen voor de bovenvermelde stukken, documenten of gegevens is vastgesteld op 1 januari van het jaar volgend op de gebeurtenis die aanleiding gaf tot deze termijnen.

Elke lijst van de stukken, documenten of gegevens geeft het startpunt van de bewaartermijn aan.

c) Verlenging van de bewaartermijn:

In toepassing van artikel 329ter van het koninklijk besluit van 3 juli 1996 moeten de documenten worden bewaard verder dan de termijnen voorzien door de huidige omzendbrief:

- op uitdrukkelijk verzoek of ingevolge de vaststelling door een van de twee controlediensten van het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering³
- In de zaken die het voorwerp uitmaken van een geschil voor een rechtbank.

d) Einde van de bewaaringstermijn:

Eenmaal de bewaartermijn is verstreken, kunnen de stukken, documenten en gegevens die voorkomen in de bijlage bij huidige omzendbrief, worden vernietigd, tenzij een uitzondering werd voorzien in andere regelgeving⁴, ongeacht het bewaarformaat (op papier of elektronisch).

4) Stukken, bescheiden of gegevens bewaard bij het RIZIV:

De stukken, bescheiden of gegevens die afkomstig zijn van het RIZIV of die door de verzekeringsinstellingen worden overgemaakt in toepassing van een wet, een besluit, een verordening of een omzendbrief en die bij het RIZIV worden bewaard, vallen niet onder de huidige omzendbrief.

5) Administratiekosten en terugvorderingen:

a) Verhoging van de administratiekosten (art. 195 van de gecoördineerde wet van 14.07.1994):

De verzekeringsinstellingen die de teruggevorderde bedragen inschrijven op de lijsten bedoeld in paragraaf twee van artikel 195 van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994 voormeld zijn ertoe gehouden om de stukken, bescheiden of gegevens te bewaren zo lang als nodig tot de bedragen zijn ingeschreven op de voorvermelde lijsten, onafhankelijk van de bewaartermijn voorzien in huidige omzendbrief. Hetzelfde geldt voor de bewijzen van aftrek van de bedragen op deze lijsten.

3. Gegevens met betrekking tot de bevindingen van het DAC moeten worden bewaard totdat het onverschuldigde bedrag is goedgekeurd of de toeslag is betaald. De DGEK van haar kant, stuurt aan de V.I. lijsten van documenten die niet langer bewaard hoeven te worden voor haar onderzoeken.

4. Vgl. pt.9 hierboven en de verplichtingen van het HZIV en de Hulpkas van geneeskundige verzorging van HR Rail ten aanzien van de Archieven van het Koninkrijk.

b) Terugvordering van ten onrechte betaalde bedragen (art. 164 van de gecoördineerde wet van 14.07.1994):

De stukken, bescheiden of gegevens met betrekking tot de terugvordering van een onverschuldigde betaling dienen aanwezig te blijven in het dossier zolang de onverschuldigde betaling niet werd teruggevorderd, of ten laste genomen van de administratiekosten of een vrijstelling boeking administratiekosten werd toegekend, **ongeacht de duur van de bewaring ervan voorzien in de huidige omzendbrief.**

6) Modaliteiten van het bewaren:

De huidige omzendbrief heeft niet tot voorwerp een specifieke bewaarmethode op te leggen aan de verzekeringsinstellingen: deze behouden de vrijheid om de vorm te kiezen waaronder ze de stukken bescheiden of gegevens voorkomend op de lijst in bijlage bewaren.

a) Papieren drager:

De stukken, bescheiden of gegevens die de verzekeringsinstellingen op papier toekomen kunnen als dusdanig worden bewaard.

b) Digitalisering van papier en bewijswaarde:

In toepassing van artikel 329quater van het koninklijk besluit van 3 juli 1996, worden de te bewaren stukken, bescheiden en gegevens, in toepassing van artikel 329bis, die initieel bewaard werden op een papieren drager, bewaard worden of gereproduceerd op een andere drager, door middel van fotografische, optische, elektronische of elke andere techniek, overeenkomstig de voorwaarden voorzien door het koninklijk besluit van 7 december 2016 met betrekking tot de bewijskracht van gegevens die worden verwerkt door instellingen van sociale zekerheid.

Bijgevolg, alle elementen opgenomen in bijlage van de huidige omzendbrief kunnen bij ontvangst worden gescand indien de verzekeringsinstelling dit nuttig acht voor zijn organisatie, onder de voorwaarden en volgens de procedures bepaald in het koninklijk besluit van 7 december 2016. De stukken of documenten, aanvankelijk ontvangen op papieren drager door de verzekeraars en die voor de inwerkingtreding van deze omzendbrief werden gedigitaliseerd, vallen niettemin binnen het toepassingsgebied ervan.

c) Overdracht *ab initio* van sociale gegevens via elektronische weg:

De gegevens die noodzakelijk zijn voor de toepassing van de sociale zekerheid kunnen direct worden overgemaakt via elektronische weg, met dezelfde bewijswaarde, alsof ze op een papieren drager werden medegedeeld, via de Kruispuntbank of niet. Hetzelfde geldt voor de reproductie op een leesbare drager.

Inderdaad, artikel 14bis van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid bepaalt dat: "De sociale gegevens die met tussenkomst van de Kruispuntbank op een elektronische wijze worden meegedeeld door of aan instellingen van sociale zekerheid of personen tot wie het geheel of een deel van de rechten en verplichtingen die voortvloeien uit deze wet en haar uitvoeringsmaatregelen met toepassing van artikel 18, werd uitgebreid alsook hun weergave op een leesbare drager, **hebben dezelfde bewijswaarde als ze zouden hebben indien ze op een papieren drager waren meegedeeld.**"

De sociale gegevens die zonder tussenkomst van de Kruispuntbank op een elektronische wijze worden meegedeeld door of aan instellingen van sociale zekerheid in de gevallen bedoeld in artikel 14, eerste lid, 1°, 2°, 3° en 5°, alsook hun weergave op een leesbare drager, **hebben dezelfde bewijswaarde als ze zouden hebben indien ze op een papieren drager waren meegedeeld.**"

Bijgevolg, dienen sociale gegevens verzameld door de verzekeringsinstellingen via een stroom of dankzij welk danige elektronische communicatie, en die noodzakelijk zijn voor de toepassing van de reglementering betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, bewaard worden onder een **leesbare** vorm, met name teneinde ter beschikking gesteld te kunnen worden aan de controlediensten van het RIZIV, op vraag van deze laatsten. Elektronische informatie of gegevens die worden uitgewisseld via bepaalde platforms die niet door de verzekeringsinstellingen worden beheerd (zoals RINA,...), blijven evenwel buiten het toepassingsgebied van deze omzendbrief. Dit punt zal opnieuw worden gezien in het licht van latere technische ontwikkelingen met betrekking tot deze platforms. Daarentegen, dezelfde informatie of gegevens bestaande op papieren drager, vallen wel onder de huidige omzendbrief.

d) Andere vormen van bewaring:

Het bewaren van stukken, bescheiden of gegevens op een andere wijze dan op papier of onder elektronisch formaat (bijvoorbeeld op een magnetische band) is niet verboden door de reglementering maar de digitale bewaring van deze gegevens (met bewijskracht, overeenkomstig het K.B. van 07.12.2016) als prioritaire en standaardwijze van bewaring heeft de voorkeur. Een niet-gestandaardiseerde bewaringsmethode, als deze nog wordt gebruikt, kan op geen enkele manier de beschikbaarheid van een stuk, bescheid of gegeven verhinderen.

7) Persoonsgegevens:

a) Stukken, bescheiden of gegevens die persoonsgegevens bevatten:

De regels vastgesteld door huidige omzendbrief gelden zonder afbreuk te doen aan de rechten gewaarborgd aan de sociaal verzekerden door de VERORDENING (EU) 2016/679 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 27 april 2016 ("GDPR"), alsook de wetten van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens en van 5 september 2018 tot oprichting van het informatieveiligheidscomité en tot wijziging van diverse wetten betreffende de uitvoering van VERORDENING (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens.

Meer in het bijzonder is het recht op uitwissing voorzien in artikel 17 van voornoemde Verordening niet van toepassing tijdens de periode van de bewaring van het betrokken stuk, document of gegeven, deze bewaarplicht vormt een wettelijke uitzondering op de uitoefening van het recht op uitwissing.

b) Stukken, bescheiden of gegevens die geen persoonsgegevens bevatten:

De stukken die geen persoonsgegevens bevatten vallen niet onder de verplichtingen opgelegd door Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 ("GDPR"). Niettemin, ten einde gelijkvormigheid na te streven in de van toepassing zijnde bepalingen, zijn de bewaringsregels opgenomen in huidige omzendbrief op dezelfde wijze van toepassing als voor stukken, bescheiden of gegevens die wel persoonsgegevens bevatten.

8) Financiële verantwoordelijkheid van de verzekeringsinstellingen:

Artikel 195, § 1, 2°, van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994, laat aan de Koning toe om het toekennen van het variabel gedeelte van de administratiekosten van elke verzekeringsinstelling te laten afhangen van de wijze waarop deze zijn wettelijke opdracht volbrengt. Artikel 3 van het koninklijk besluit van 10 april 2014 betreffende de responsabilisering van de verzekeringsinstellingen voert een nieuw systeem van financiële responsabilisering van de verzekeringsinstelling in met betrekking tot het variabel bedrag van hun administratiekosten via een evaluatie in een reeks van evaluatiedomeinen die ieder jaar worden vastgelegd door het RIZIV en de CDZ voor elke verzekeringsinstelling.

In tegenstelling tot de bijlage II van de omzendbrief nr. 2005/299 van 29 september 2005, regelt huidige omzendbrief niet langer de termijnen van overdracht van boekhoudkundige stukken aan de diensten van het RIZIV in het kader van het uitvoeren van doelstellingen van beheer en controle. Inderdaad, artikel 318, 4° van het koninklijk besluit van 3 juli 1996 met de administratieve sanctie in geval van laattijdig afleveren van documenten werd opgeheven en de nieuwe artikelen 329*bis* tot 329*quater* van hetzelfde koninklijk besluit hebben enkel betrekking op het bewaren van stukken, bescheiden of gegevens.

Het naleven van de termijnen van overdracht van boekhoudkundige en financiële stukken aan de bevoegde diensten van het RIZIV behoort sinds het inwerkingtreden van het koninklijk besluit van 10 april 2014 voormeld, tot de financiële responsabilisering van de verzekeringsinstellingen in het kader van de jaarlijks gekozen evaluatiedomeinen met betrekking tot deze problematiek.

9) Andere reglementeringen:

Huidige omzendbrief heeft niet tot doel om bewaartermijnen vastgelegd voor andere wetgevingen dan de gecoördineerde wet van 14 juli 1994 en de uitvoeringsbesluiten te regelen, zoals bijvoorbeeld de wetten inzake de fiscale administratie, de controledienst voor de ziekenfondsen, boekhoudkundige verplichtingen,...

Opmerkingen:

- de reglementering van toepassing op de archieven van de staat is NIET VAN TOEPASSING op de verzekeringsinstellingen, behoudens voor de Hulpkas voor Ziekte- en invaliditeitsverzekering en de Kas der geneeskundige verzorging van HR Rail. Dit betekent dat de Algemeen Rijksarchivaris of zijn gemachtigden geen toezicht en beheer uitoefenen op documenten van verzekeringsinstellingen, **zodat de documenten kunnen vernietigd worden zonder voorafgaandelijke toestemming** van de Algemeen Rijksarchivaris of zijn gemachtigden, met uitzondering van de Hulpkas voor Ziekte- en invaliditeitsverzekering en de Kas der geneeskundige verzorging van HR Rail.
- de huidige omzendbrief heeft geen betrekking op de stukken, documenten of gegevens opgenomen in de omzendbrief CDZ 08/10/D1 van 21 oktober 2008.

10) Verlies of vernietiging van archieven wegens overmacht:

De verzekeringsinstelling is niet verantwoordelijk voor het verlies of de vernietiging van stukken, documenten of gegevens indien dit verlies of deze vernietiging plaatsvindt om een externe reden die buiten de wil van de verzekeraar ligt en die hij niet had kunnen vermijden. De betrokken verzekeringsinstelling moet de Dienst voor administratieve controle op de hoogte brengen van zodra hij kennis heeft van de schade. Deze situaties worden vastgesteld door een sociaal inspecteur van de Dienst Administratieve Controle die de feiten vastlegt in een proces-verbaal, met in de bijlage een korte omschrijving van de vernietigde elementen. Een kopie van dit proces-verbaal en de bijlage wordt ter validatie naar de leidend ambtenaar van de DAC gestuurd, naar de V.I. en, indien van toepassing, naar de DGEC.

11) Sanctie:

In geval van inbreuk op de huidige omzendbrief zijn **de bepalingen van artikel 166, paragraaf één, a), van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994 in voorkomend geval van toepassing**. Dit betekent dat een geldboete van 1.250 EUR kan worden opgelegd, indien ondanks een waarschuwing, de verzekeringsinstelling niet binnen de maand voldoet aan de verplichting voorzien door de artikelen 150 en 163, om documenten en informatie aan de inspectiediensten van het RIZIV over te maken indien deze diensten dit vragen.

12) Actualisering van de lijst:

Een structureel proces van herziening en regelmatige aanpassing van huidige omzendbrief in samenspraak met de verzekeringsinstellingen en de verschillende betrokken diensten van het RIZIV is voorzien, op jaarlijkse basis, dit ten einde na te zien welke verfijningen noodzakelijk zijn.

13) Inwerkingtreding:

Deze omzendbrief treedt in werking op 1 januari 2022.

Omzendbrief V.I. nr. 2021/178 – 510/53 van 23 juni 2021.